

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA NAUCZYCIELI

TEMAT:

Przesady teatralne

AUTORKI:

Anna Zalewska-Uberman,
Anna Korejwo-Leszczewska

GRUPA WIEKOWA:

klasy I-III szkół podstawowych

CELE:

- poznanie pojęć przesądu i rytuału;
- odkrywanie wybranych przesądów teatralnych;
- rozwijanie umiejętności refleksji i krytycznego myślenia;
- budowanie pewności siebie i poczucia sprawstwa;
- rozwijanie kreatywności oraz współpracy w grupie;

METODY PRACY:

rozmowa, rozmowa kierowana, pogadanka, ćwiczenia plastyczne, burza mózgów, ćwiczenia ruchowe, improwizacje teatralne

CZAS TRWANIA:

45 minut

MATERIAŁY:

karty z obrazkami przesądów, małe lampki, ścieżka muzyczna (dźwięki gongu, dzwonków itp.), kredki, ołówki, flamastry, kolorowe sznurki lub włóczki

PRZESĄDY TEATRALNE

Podczas zajęć dzieci przyjrzą się przesądom znanym z codziennego życia. Zastanowią się, skąd biorą się przesady i dlaczego niektórzy w nie wierzą. Następnie symbolicznie przeniosą się za kulisy teatru, gdzie poznają wybrane przesady sceniczne. Na zakończenie stworzą własne, klasowe rytuały, które będą mogły wspierać je np. przed występami publicznymi.

Metakomentarz: W trakcie lekcji warto zbudować atmosferę tajemniczości, aby zaznaczyć, że wydarzy się coś wyjątkowego. W tym celu możesz na przykład:

- delikatnie przyciemnić światło lub zapalić dodatkowe lampki,
- włączyć dźwięk gongu teatralnego albo delikatnych dzwonków,
- położyć na środku klasy tajemniczy przedmiot kojarzący się z teatrem,
- zwolnić tempo mówienia, ściszyć głos i robić krótkie pauzy (to buduje napięcie i skupienie).

WSTĘP:**5 MINUT**

Powiedz klasie, że dziś zapraszasz ich na lekcję inną niż wszystkie. Przyjrzyjcie się tajemniczemu znakom, które czasem pojawiają się w codziennym życiu, a także w teatrze. Widzowie często o nich nie wiedzą, ponieważ są to sekrety aktorów.

Zapytaj dzieci: „Czy jesteście gotowi na odkrywanie tajemnic?”

ROZGRZEWKA:**10 MINUT**

Rozłóż na podłodze kartki papieru z rysunkami symbolizującymi przesady (znajdują się na końcu pliku): czterolistna koniczyna, biedronka, czarny kot, stłuczone lustro, przejście pod drabiną, trzymanie za kogoś kciuków.

Zapytaj klasę, które z obrazków kojarzą im się ze szczęściem, a które z pechem.

Jeśli masz więcej czasu i chcesz pogłębić temat lub czujesz, że Twoja grupa jest na to gotowa, możesz podzielić klasę na kilka zespołów i polecić, aby każdy wspólnie poszukał odpowiedzi na jedno z poniższych pytań:

- Skąd wiemy, że czarny kot na drodze przynosi pecha, a czterolistna koniczyna szczęście?
- Co czują lub myślą, gdy czarny kot przebiegnie im drogę?
- Co czują lub myślą, gdy znajdą czterolistną koniczynę?
- Co się dzieje, gdy stłuczemy lustro? Czy zawsze przynosi to pecha?

Każda grupa dzieli się swoimi odpowiedziami na forum klasy. Po rozmowie przedstaw dzieciom krótką definicję przesądu: „Przesąd to przekonanie, że coś przynosi szczęście albo pecha, chociaż nie mamy na to dowodów.”

PRZESĄDY TEATRALNE:

15 MINUT

Powiedz dzieciom, że teatr od zawsze jest miejscem pełnym tajemnic i magii, a przesądy są jego częścią. Opowiedz o kilku z nich:

Zdarza się, że zespół aktorski zachowuje się dziwnie lub zabawnie przed spektaklem. Czasem na scenę wpada aktor lub aktorka i przydeptuje scenariusz (egzemplarz), który upadł na podłogę. Ktoś inny daje koledze lub koleżance lekkie kopnięcie na szczęście albo zamiast „powodzenia” mówi „połamania nóg”.

Aktorzy wierzą również, że niektóre zwyczaje lub przedmioty przynoszą pecha, na przykład gwizdanie na scenie czy używanie pawich piór lub pereł jako rekwizytów, elementów kostiumów albo dekoracji.

Zróbcie klasową burzę mózgow i wspólnie poszukajcie odpowiedzi na pytania: „Po co ludzie wymyślili przesądy?” oraz „W czym przesądy mogły pomagać aktorom i aktorkom?”

Na zakończenie możesz podzielić się z dziećmi refleksją:

W dawnych czasach wiedzieliśmy o świecie dużo mniej niż obecnie, dlatego ludzie, szukając odpowiedzi na nurtujące ich pytania, wymyślali własne, często nawet magiczne wyjaśnienia różnych zjawisk i zdarzeń. Pomagało im to poczuć się pewniej i bezpieczniej. Dziś wiele z dawnych przesądów osoby pracujące w teatrach traktują raczej jako element tradycji lub ciekawą anegdotę, a nie coś, w co naprawdę wierzą.

TEATRALNE RYTUAŁY W KLASIE: 10 MINUT

Przedstaw dzieciom różnicę między przesądem a rytuałem:

Przesąd to przekonanie, że zdarzenie lub przedmiot ma magiczną moc.

Rytuał to działanie lub gest, który pomaga nam się uspokoić i poczuć swoją siłę.

Stwórzcie wspólnie kilka klasowych rytuałów, które mogą pomóc Wam się uspokoić lub poczuć się pewniej przed występami w szkole. Mogą to być np.: wspólny okrzyk mocy, przybicie piątek, trzykrotne dotknięcie podłogi, zrobienie fali, zaklęcie teatralne.

Przetestujcie wymyślone przez Was rytuały przed najbliższym występem.

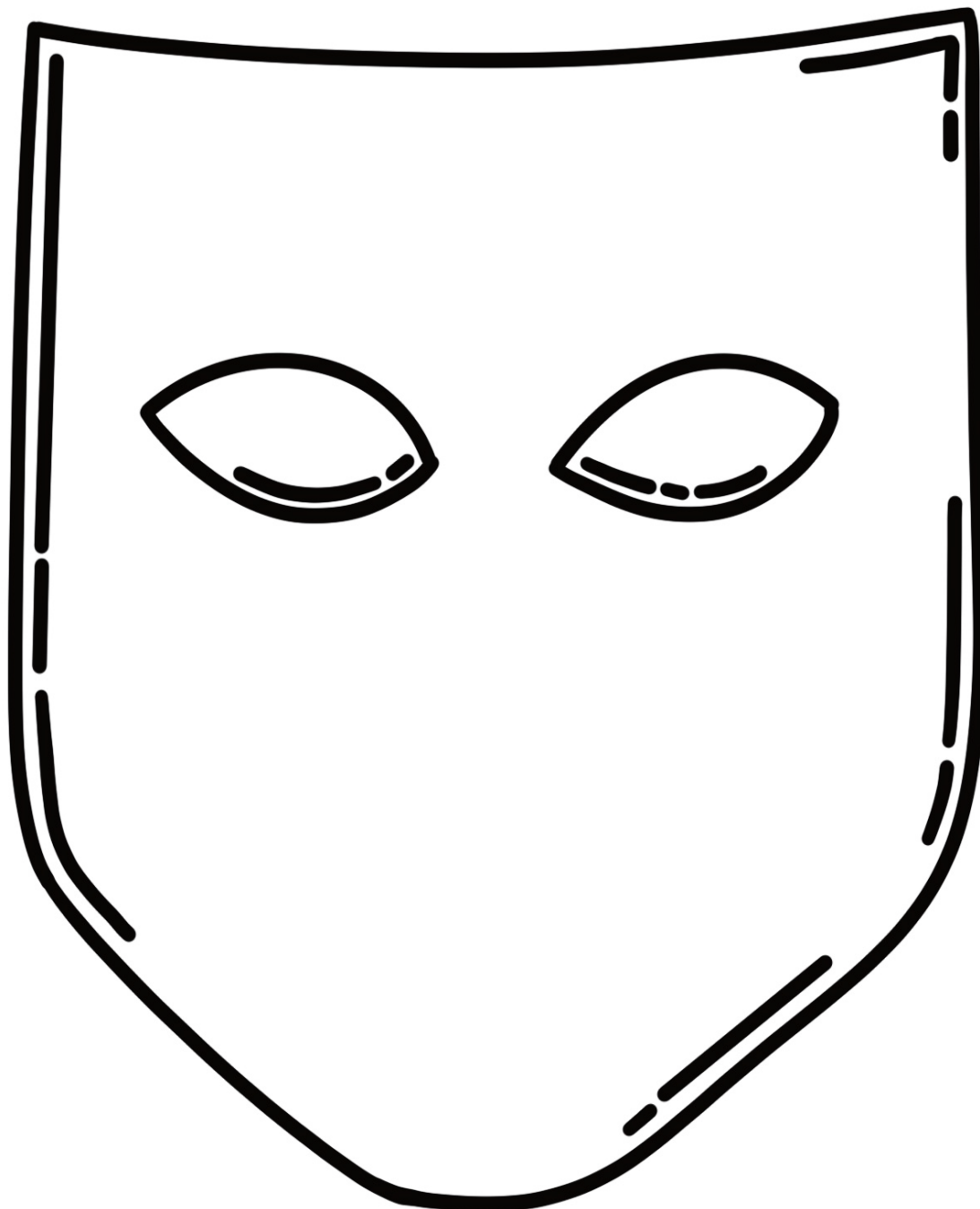
ZAKOŃCZENIE: 5 MINUT

Podziękuj dzieciom za wspólną podróż po świecie przesądów i rytuałów. Zaznacz, że rytuały mogą nam pomagać, ale prawdziwa siła nie znajduje się w przedmiotach ani w słowach – mieszka w nas.

Miejsce na notatki

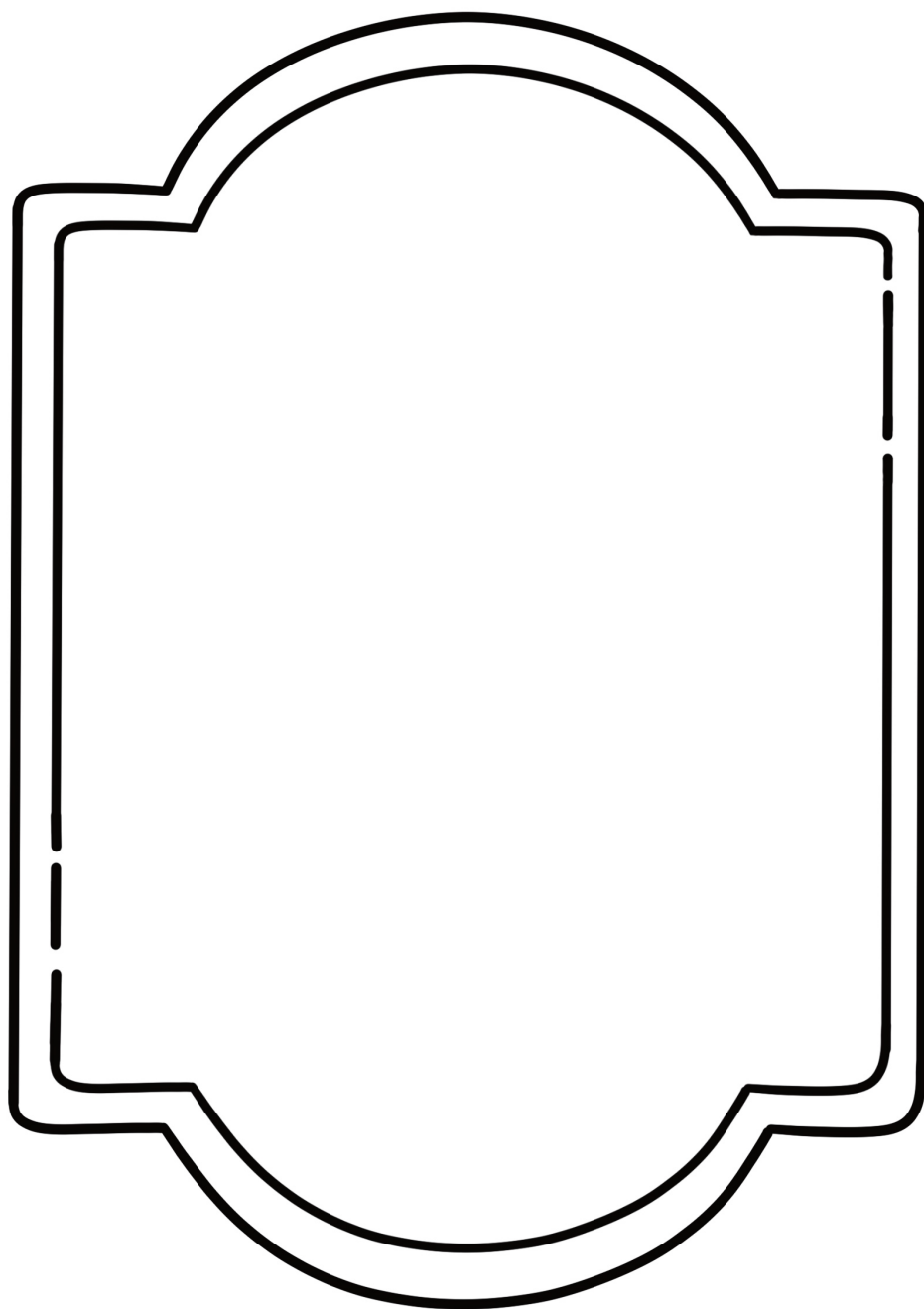
MASKA DOBREGO DUCHA SCENY

Narysuj maskę dobrego ducha sceny.

AMULET SZCZĘŚCIA DLA AKTORA LUB AKTORKI

Zaprojektuj amulet szczęścia dla aktora lub aktorki.

Możesz wręczyć amulet ulubionemu aktorowi lub aktorce ze swojej szkoły albo teatru.

PLECAK ODWAGI

Pomyśl, jakie słowa, rzeczy lub kolory dodałyby Ci odwagi w ważnym dniu. Narysuj je w plecaku.

